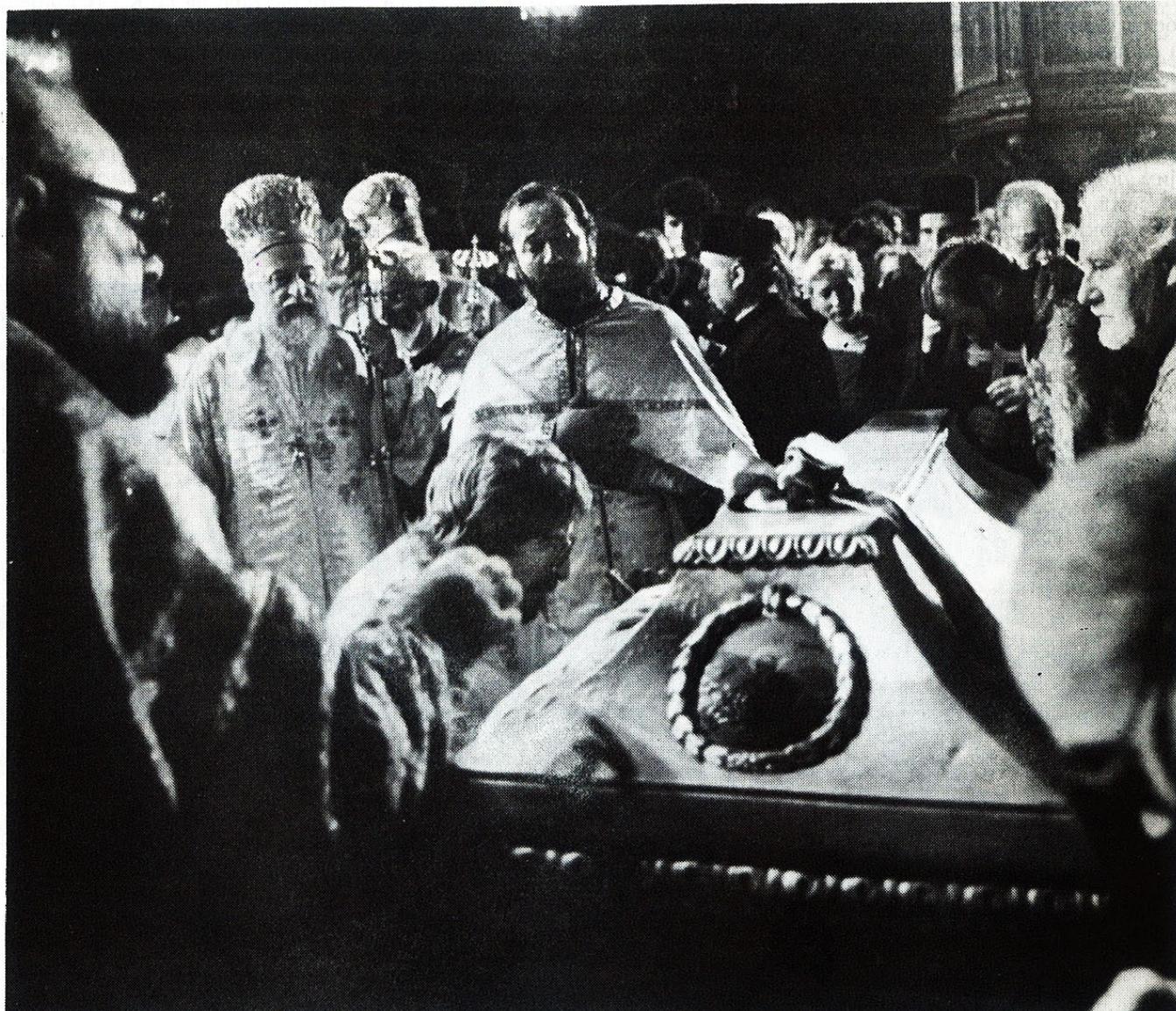

ИСПРАЋАЈ МОШТИЈУ СВ. КНЕЗА ЛАЗАРА ИЗ БЕОГРАДА

Овогодишњом видовданском св. архијерејском Литургијом у београдској Саборној цркви и испраћајем моштију св. кнеза Лазар почело је обележавање и молитвено славље 600-годишњице Косовске битке. Још је 1954. године Свети архијерејски сabor Српске православне цркве донео је одлуку о преносу моштију ЧЕСТИТОГА КНЕЗА из Београда у његову задужбину манастир Раваницу код Ђуприје. Свету архијерејску Литургију је служио Његова светост патријарх српски Герман са епископима: решко-призренским Павлом, жичким Стефаном, шумадијским Савом, тимочким Милутином и врањским Савом, уз саслуживање више свештеника и ђакона.

У име отаџествених архијереја Српске православне цркве од моштију се, надахнутим и упечатљивим видовданским словом, опростио Епископ шумадијски др. Сава.

Изношење моштију Св. кнеза Лазара из
Саборне цркве у Београду

Слово епископа шумадијског Саве на испраћају моштију Св. кнеза Лазара

Архијерејском литургијом, одслуженој овде, у овом првопрестоном храму наше Патријаршије, почело је слављење шестогодишњице мученичке смрти Светога кнеза Лазара и Косовске битке. Ми ћемо се од данас па до следећег Видовдана приљежно молити васкрслом и прослављеном Господу за све оне косовске јунаке који су се пре шест векова определили за Христа, са молитвом да их он прослави у свом небеском Царству.

Такође ћемо се усрдно молити за наш народ на Косову, који већ дуги низ година преживљава страховита искушења и тешка страдања.

Имајући ум Христов, Свети праведни кнез Лазар, 1381. године, не мислећи само на своје лично спасење већ и на спасење целог српског народа, подиже манастир Раваницу у славу Христовог Вазнесења. Она ће у Моравској Србији постати не само његова надгробна црква, већ и средиште наших монаха, који ће продужити делатност постојећих српских царских лаври. Убрзо, осам година доцније, он ће заједно са својим самученицима на Косову положити живот свој за Крст часни и за Христову слободу – за оно што је насветије на овоме свету сваком христољубивом и родољубивом народу. Својим подвизима и ранама он је онбесио земљу српску, а својом крвљу обојио Цркву нашу.

Наш народ је, како у прошлости тако и данас, доживљавао његову смрт не само као мученичку, већ и као „тријумф свеправославног и хришћанског свенародног српског мартеријума“. Он ће једини у светској историји, како рече једна умна српска жена, добити највећи епитет – ЧЕСТИТИ КНЕЗ.

Са собом ће на Косову привести Господу Исусу Христу, Богу своме, у вишњи Јерусалим велики Сабор мученика, као некада Исус Навин „људе Божје у земљу обећану“.

Неколико година доцније биће пренесен у своју задужбину – манастир Раваницу и биће њен смисао; а Раваница ће заједно са целом Српском православном црквом тајно ликујући, како каже једна црквена песма, неговати и ширити његов култ по целом свету, по целој његовој земљи.

У временима када су живи завидели мртвима Раваница ће скупљати и везивати поробљени српски народ. Када је за српски православни народ крајем седамнаестог века наступило последње и тешко време, љута и прискрбна времена, око 30.000 српских породица, на челу с патријархом Арсенијем III Црнојевићем, напустиће стари крај и прећи преко Саве и Дунава, не знајући шта их тамо чека.

Раванички монаси почији ће заједно са патријархом Арсенијем и, имајући искуство са моштима Светога Саве на Врачару 1594. године, понеће са собом мошти Честитог Кнеза и почији ће 1690. године у свој велики егзодус. До спеће с Патријархом чак до Сентандреје и ту ће подићи једну дрвену црквицу, у коју ће положити мошти Честитог Кнеза, које ће ту седам година, почивати док их не пренесу у нову Раваницу. Седам година доцније раванички преживели монаси силазе доле у манастир Врдник, који је био посвећен Светоме Јовану Крститељу. Обновиће тај разрушени манастир и посветиће га Вазнесењу Господњем и ту положити мошти Честитог Кнеза.

Близу 250 година, браћо и сестре, најмучени народ Карловачке митрополије долазиће, врло често пешке стотина-ма километара да се поклони моштима кнеза Лазара и да га замоли једно – да му помогне да сачува православну веру од безочног насртја унијатске пропаганде која ће на крају крајева 1889. године убедити бившу црно-жуту Монахију да забрани Србима у Карловачкој митрополији прославу петстогодишњице Косовске битке.

Епископ Сава држи слово у београдској Саборној цркви

Неће се обазирати на ову забрану велики Архијереј далматински Стефан Кнежевић, који ће исте те године на Косову далматинском, цркву посветити Честитоме кнезу Лазару, а епископ горњо-карловачки Теофан Живковић „Златоуст девентаестог века“, упутиће своју пастир за оно доба врло запажену и смелу посланицу.

Наступила је за нас трагична и несрећна 1941. година. Циљ усташке страховладе био је да истреби Србе и запретила је опасност и моштима наших Срба светих који су почивали у фрушкогорским манастирима, на том српском Атосу.

Архимандрит равнички Лонгин предложиће Светом архијерејском синоду, на чијем челу је стајао мудри митрополит скопски Јосиф, да мошти пренесу у Београд. И Свети синод шаље 14. априла 1942. године професора Радослава Грујића да мошти пренесе у поробљени Београд. Када је професор Грујић дошао у Руму, један Србин кришом му је дао једно писамце у коме је писало: „Брате Србине! Не познајемте, али очекујем да си добар и истинит Србин, који долазиши на поробљену српску земљу да однесеш у Мајку Србију Свете мошти наших Светитеља. Хвала ти на овом труду!“.

И мошти су доспеле у овај свети Саборни архангелски храм и одмах су отпочели молебани сваког уторка. Поробљени народ и избеглице из разних крајева наших земаља пунили су овај свети Саборни храм. Међутим, када је престала та невоља, престала је и богољоља! И тек садашњи наш Патријарх, Његова Светост Господин Герман, обновиће 1960. године, Молебан сваког уторка у Саборној цркви и неговаће култ кнеза Лазара. И његовим благословом делићи моштију биће утрађени у Часну трапезу мученичке глинске цркве. Он ће послати делић моштију у америчку Раваницу, трећу по реду Раваницу које је освећена 1967. године у част Светога кнеза Лазара, и његове мошти биће положене у тамошњој Часној трапези.

Ево, дошло је време да се изврши одлука Светог архијерејског сабора и да мошти Светога кнеза Лазара пођу, не на „експкурзију“ већ у поход свом народу, да утврди веру православну и име нашем народу широм целе Српске православне цркве у нашој земљи.

Ми, на челу с нашим Патријархом, испраћамо мошти Честитога Кнеза на пут, и молимо му се: Свети кнезе Лазаре, сабери збор својих сабеседника, Светих мученика – јави Георгију, подигни Димитрија, убеди Теодоре – неће мој заборавити четрдесет себастијских мученика, него прићи нам у помоћ, јер је твоја помоћ, најма – српском православном народу – данас веома, веома потребна.

Амин.

ВИДОВДАНСКА РАЗМИШЉАЊА

Свети кнез Лазар, дрворез, крај 17. века

Већ 599 година српски православни народ се молитвено сећа Видовог дана 1389. године и већ 599 година траје размишљање о једном догађају, догађају који је показао и доказао да је „земаљско за малена царство, а небеско увек и до века.“ У том протеку времена од 1389. године до данас, српски православни народ ниже бројанице свога постојања и својих историјских збивања у светлу косовског завета. На жалост, сведоци смо све тежег и тежег преирања наших историјских бројаница. Као да смо све неспособнији уочитавању своје сопствене прошлости, јер је, руку на срце, у многим нашим савременицима тешко (чак и немогуће) препознати духовне потомке и наследнике како св. Саве, тако и честитога кнеза Лазара и косовских јунака.

Овогодишњим Видовданом пођосмо у сретање 600-ој годишњици Косовског боја. Да ли ћемо у наступајућој „Видовданској години“ умети да поуздано не повод за „славље“, или пак ламенте над Косовом и нама самима, већ пре свега хоћемо бити кадри да одговоримо на једно једино питање које нам данас постављају одјеци косовског завета?

– Шта сте, о православни Срби, ви који несpretно описавате праг XXI-ог века, шта дакле урадисте са семеном царства Небескога?

Узмимо бројанице на којима се назови наше прошлости преплићу са данима овог нашег смутног времена и потражимо одговор.

Није ли то семе можда пало крај пута наше историје и нашег живљења?

– Није и не може бити! – зборе нам св. Сава и св. Симеон Мироточиви из Жиче, Студенице и Хилендара. То је одговор оних који нас поведоше не покрај пута и не споредним стазама, него главним путем културне историје човечанства.

А не паде ли то семе случајно на каменито тле без влаге, па усахну?

– Није и не може бити, јер вером и камен оплемених! – као да се чује глас св. краља Милутина из Грачанице.

А да се, можда, то семе није угушило међу трњем овога света који у злу лежи?

– Није и не може бити, јер вером народа свога и својом подигох Дечане на месту „равном и травном“! – хуји хвостанским пределима глас св. Стефана Лечанског.

– Али то су вам све одговори историје, а не садашњице! – као да нам кажу XX-и и близки му XXI-и век. – Где је стоструки плод са земље добре и плодне?

– Ево га! „И чу се као хука многих вода“ и „Усташе сухе кости“ са поља Косова и подигоше са собом нама све знане и незнане, али Богу знане, који се истовремено и засадише у земљу добру и плодну, а који и сами беху добра земља из које изниче небеско семе.

– Али и то је историја! – опет ће, историјом искомплексирани, XX-и и XXI-и век.

– Није и не може бити само историја! Гледајте! И као у трену иза непрегледне војске монахâ, свештеникâ, војдовâ, ратникâ, старацâ, женâ и деца из времена петвековног ропства, појављују се сени оних који пређоше Албанију, оних који се поново крстише у плавој и другим гробницама са почетка овог нашег гордог века.

– Зар смо и ми само историја? – као да нас питају.

Пустимо нека склизне још једно зрно наших бројаница, па ћемо и у одсјају тог зрна видети плод са земље добре и плодне: децу мученике из Крагујевца, Краљева, са Козаре, испод дунавског леда новосадске рације. Болеће нас из тог одсјаја неисплакане јасено-вачке сузе.

– Ако је и то САМО историја, као да наше бројанице сада већ и саме говоре и даље се нижу, – погледајте новомученике косовске: силоване девојчице, старице и монахиње, заплашене старце, премлаћене мужеве и очеве, децу без мирног детињег сна!

Историја је заиста налик бројаницама, иле у круг!

Народни песник је давно рекао: „Бог се драги на Србе разљути, за њихова тешка сагрешења“, али тим речима песник није само био хроничар једног, нама давног, времена, него и пророк ових наших дана.

Шта заиста урадисмо са семеном царства небеског?

Јесте, изникоше на нашем тлу цркве и манастири – зидани вером наших отаца. Истина, зидају се и данас храмови – одсјај још ипак неугасивог пла-мена вере, али шта је то са нама, са ЖИВОМ ЦРКВОМ?

Зар смо се заиста ухватили у коло заборава и бесловесности? Све што смо даље од своје историје и својих духовних корена, а и својим данашњим живљењем, живљењем које Бога, често, само на уснама носи – све су нам тежка сагрешења. Историју схватамо само као прошлост и оставили смо је у књигама, а ево – данас нам се и књиге бришу. Осећајући невољу, много сузно око вапије небу: „Зашто нас Бог оставља?“ Не, Бог нас никада не оставља. Остављамо МИ БОГА! Зар баш ништа не научисмо из своје прошлости која још увек траје?

Данас је тешко рећи колико ли је још минута остало до дванаест. Да ли пет, два или само један? Али није тешко наслутити да су откуцаји дванаестог часа већ близу.

Црква, Тело Христово, непрекидно опомиње и позива, али да ли ми данас чујемо тај глас? Зар смо заиста постали блудни синови и кћери? Ако и јесмо, сетимо се блудног сина из Спаситељеве приче, па пођимо његовим примером – ПОКАЈМО СЕ! Покажмо се и кроз по-кајање ћемо видети да је семе царства небеског и у нама. Нека видовданска сећања постану опомена, али и пре-кretница у нашем животу. Кренимо на ходочашће светоме кнезу Лазару, јер је и он крену у сусрет нама. Целивај-мо мошти Христовог угодника и муче-ника, јер нас он већ шест векова не-престано целива својом жртвом и својим примером.

Од нас се данас не тражи мученичко исповедање вере. Истина, од неких се и тражи. Изгледа од оних којима је Бог дао највише снаге...

Молимо се за мученике око нас, а и за нас саме да Бог и њима и нама пода-ри снаге. Потражимо своје покајање, свој подвиг и исповедање своје вере пре свега у нашим душама, а затим од-мах ту око нас – у непосредној близини. Не говоримо толико о своме српству, ако претходно не осетимо у себи дрхтаје струне хришћанства. Не одричимо се своје Цркве, која се нас никада није одрекла. Не заборавимо да смо и ми – свако од нас – део те Цркве, те ако се одрекнемо Ње, одрећићемо се и себе.

СВЕТИ ВЕЛИКОМУЧЕНИК КОСОВСКИ КНЕЗ ЛАЗАР ДОЛАЗИ У ШУМАДИЈУ

Одлуком Светог архијерејског сабора Српске православне цркве, мошти честитог кнеза Лазара, на путу за Ко-сово, боравиће у Шумадији извесно време.

У нашу Епархију мошти долазе 16. октобра 1988. године из Шабачко-ва-љевске епархије.

Лазаревац

Дочек Светих моштију ће бити пред црквом у Лазаревцу 16. октобра у 16 часова. После обношења око светог храма, служиће се молбан Св. кнезу Лазару. Молбан ће служити Преосве-ћени Епископ шумадијски г. Сава, са свештенством Арх. намесништва ко-лубарско-посавског.

Седамнаестог октобра Св. литургија у лазаревачком храму почиње у 9 часова, а молбан у 4 часа после подне.

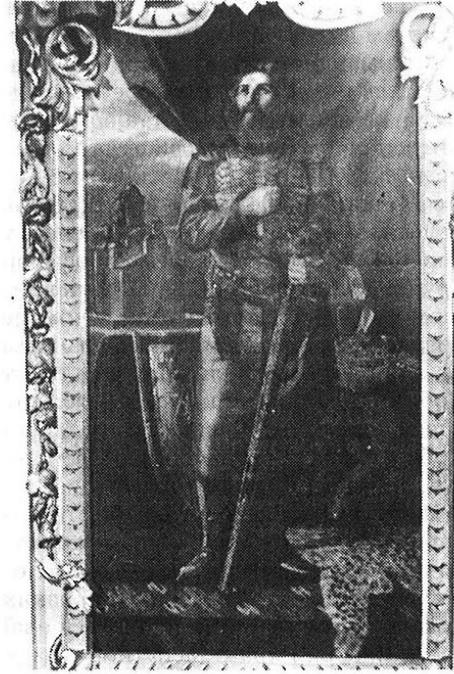
Осамнаестог октобра Св. литургија у Лазаревцу почиње у 9 часова, а испра-ћај Св. моштију за Аранђеловац у 15 часова после подне.

Аранђеловац

Дочек Св. моштију у 16. часова и од-мах после обношења око светог храма почиње молбан.

Деветнаестог октобра Св. литургија у аранђеловачком храму у 9 часова пре подне, а молбан у 16 часова.

Двадесетог октобра 1988. испраћај Светих моштију за Тополу, у 6.30 часова.

Кнез Лазар

Топола

Дочек Светих моштију у 7.30 часова и, после обношења истих, Св. литургија. После подне у 16 часова молбан.

Октобра 21, 22 (архијерејска литур-гија) и 23. Св. литургија почиње у 8 часова, а сваки дан после подне молбан у 16 часова.

Испраћај Св. моштију за Крагујевац у недељу после подне у 14.30 часова.

Крагујевац

Дочек Св. моштију пред Саборном крагујевачком црквом 23. октобра 1988. године у 16 часова.

Одмах по уношењу Св. моштију у Саборни храм почиње молбан.

Свеноћно бденије, које служи Пре-освећени Епископ шумадијски г. Сава, са већим бројем свештеника, почиње у 22 часа.

Двадесет четвртог октобра архије-рејска литургија у Саборној цркви по-чиње у 9 часова.

Мошти Св. кнеза Лазара почиваће у Саборној крагујевачкој цркви све до 10. децембра 1988. године. За све то време, сваки дан ће се служити Литур-гије, а после подне молбани.

Позивамо све наше верне и одане си-нове и кћери Српске православне цр-кве да нико тих дана не остане код сво-јих кућа, већ да учествује у овим све-тим и свештеним догађајима, јер ће и на тај начин показати своју љубав пре-ма својој намученој Цркви.

Милош М. Весин

СВЕТИ ГОРАЗД, ЕПИСКОП ЧЕШКОМОРАВСКИ

нови светитељ

Православне цркве

Свети архијерејски сабор Српске православне цркве узео је на знање одлуку Чешке православне цркве, да је свештеномученик Горазд, епископ чешкоморавски, прибројан сабору светитеља и одредио да се његова успомена слави сваке године 4. септембра.

Епископ Горазд, у свету др Матија Павлик рођен је као римокатолик. Као римокатолички свештеник, ставио се после Првог светског рата на чело побожног народа који је увидео, да је Православна црква-Црква Светих апостола и Светих отаца – оригинална Црква, која своме учењу, за двадесет века, није ништа додавала или одузимала. Бог је младом о. Матији дао ту срећу и благослов да васпостави Православље у новоствореној Чехословачкој републици, према коме, велики иначе, Масарик није био расположен.

У време када се у Чехословачкој јавио покрет за повратак у Православље, у Прикарпатској Русији се налазио у својству мисионара Епископ нишки Доситеј. Владика је враћао у Православље насиљно поуњаћене Карпаторусе и тако је дошао у додир са о. Матијом и његовим једномишљеницима.

Замонашен је од стране Епископа нишког Доситеја и произведен за архимандрита у манастиру Крушедолу. У монаштву је о. Матија добио име Горазд. Приликом монашења, Епископ Доситеј је поздравио новога монаха и, између осталог, рекао: „Наследник моравског архиепископа св. Методија, св. Горазд, насиљем оних који су mrзели Православље био је прогнан из своје родне земље, Велике Моравске, овамо међу Јужне Словене. А у твоме лицу, оче архимандрите Горазде, Господ враћа у Моравску новога Горазда, обновитеља Православља у чешком народу...“

Изабран од стране Светог архијерејског сабора Српске православне цркве за Епископа моравско-шлеског 20. септембра 1921. године, а пет дана доцније хиротонисан у Саборној београдској цркви од Патријарха српског Димитрија и српских архијереја.

Епископ Горазд се истакао оснивањем нових парохија, грађењем православних храмова, проповедањем и превођењем. Посебну бригу је посветио свештеничком подмлатку који се школовао о трошку Српске цркве у српским православним богословијама.

Св. Горазд чешкоморавски

После великих мука, Владика Горазд је успео да чешке државне власти признају Статут Чешке православне цркве 1929. године.

Епископ Горазд је убијен од немачког окупатора 4. септембра 1942. године, а потом спаљен у крематоријуму. Православна црква у Чешкој је стављена ван закона. Преживели православни верници и свештеници су, после рата, молили Српску православну цркву, своју мајку, да им помогне у организовању црквеног живота слањем једног српског архијереја у Чехословачку. Свети Синод је умolio Епископа банатског Дамаскина, који је тесно сарађивао, као Епископ мукачевско-прјашевски, са Епископом Гораздом, да оде у Чехословачку. Међутим, Епископ Дамаскин није могао добити визу за одлазак у Праг, и Чешка православна црква је, већином гласова чланова Епархијског савета, прешла у јурисдикцију Руске православне цркве. Од ње је ускоро добила аутокефалију.

Блаженопочивши Патријарх српски Гаврило, пред повратак из заробљеништва, одслужио је у прашком крематоријуму помен Епископу Горазду.

Од данас, ми ћemo славити Епископа Горазда као светитеља који се, како рече Митрополит чешки Доротеј, садашњи његов наследник, „моли Богданском Пастиру Христу за своје мало стадо, које је остало верно Православљу на чешкој земљи“.

ЛЕП ПРИМЕР КОЈИ ТРАЈЕ

Манастир Благовештење, код Страгара, тешко је страдао у последњем рату, јер је, изузев цркве, био потуно спаљен, а после рата остављен је без зиратне земље, а то значи без хране.

Велики је био труд, али пре свега велика је била љубав која је, камен по камен, обнављала манастир Благовештење. Благовештенско сестринство, на челу са игуманијом хаци Михаилом је са својих десет прстију, али са вером у срцу и молитвом на уснама, препородило ову светињу на обронцима Рудника. Подвигништво и непрестани напори благовештенског сестринства нису остали непримећени. Дивећи се подвигу, али и разумевајући потребе благовештенског сестринства, свештеници архијерејског намесништва лазаревачког, предвођени својим архијерејским намесником протојерејем Живорадом Јаковљевићем, већ осам година уназад организују добровољно скупљање жита и кукуруза за манастир Благовештење.

И ове године је, једног тихог јулског сутона, у манастир Благовештење стигао вагон жита. Велика је била радост сестринства, али изгледа још већа оних који су помогли да манастир коме је све одузето, а врло мало враћено, има хлеба до идуће жетве.

У манастиру се случајно затекао и Преосвећени Епископ шумадијски Г. др Сава, који се и у име сестринства, а и у своје име захвалио протојереју Живораду Јаковљевићу, свештеницима, а пре свега верницима архијерејског намесништва лазаревачког на овој помоћи, помоћи која је доказ да је наш народ и данас живим нитима везан за своје светиње. Помажући црквама, а особито манастирима, помажемо и себи, јер је народна мудрост још давно рекла: „Ко цркви (манастиру) даје – Богу позајмљује“.

Б. М.

Унијаћење Македонаца

Кукушкa унијa

„Кукушкa унијa“ је тесно повезана са унијаћењем Бугара. Код Македонаца, као и код Бугара – словенских народа у Турском царству – свест о властитом идентитету у 17 и 18 веку, најпре се појавила у борби против грчког језика у цркви и школи, а у тежњи за увођење црквенословенског језика у богослужење.

Унији у Македонији је ударен темељ у граду Кукушу код Солуна 1859 год., када је већ постојала, годину дана раније основана, мисија латинских лазариста у Солуну, Битољу, Цариграду и Једренама. Лазаристи су били најпре под француском, а затим под аустријском заштитом. Сам град Кукуш у то време је био са чисто словенским православним становништвом, без грчке и цинцарске примесе. Стога је баш овде био и највише испољен деспотизам грчког свештенства, а и отпор словенског живља наметаној јелинизацији. У сукоб између грчке и словенске линије у Кукушу и целој дојранској епархији, умешали су се и унијатски пропагатори и агенти. У Кукушу је 1858 год. дошло до отвореног сукоба између поборника за словенску службу и Грка. Кукушани су из цркве св. Ђорђа истерали грчке свештенике, спаљивали грчке богослужбене књиге и типично грчке иконе и самоиницијативно уводили словенско богослужење. Овај дошаљај је био овековечен натписом на мраморној табли, постављеној у месној цркви: „Првог марта 1858 год обрето-смо изгубљени наш материји језик.“ Овај револт против Грка и грчког језика у богослужењу није био акт раскида са цариградском патријаршијом, али је током спора ипак до тога довео.

Народ је одбацио грчку цркву и грчко свештенство, а своје још није имао. На Балкану није постојала у то време ни нека друга самостална православна црква, која би могла да помогне побуњеним Македонцима. А да је и постојала, не би то могла да учини, јер би свака акција у том правцу била неканонска и расколничка. Ситуацију је веома вешто искористио латински Рим. Он под своје покровитељство узима словенски покрет за увођење словенског језика у богослужење, али са задњом намером католичења православних Македонана преко уније као преко добро проученог и примењеног метода и система. Латинска мисионарска станица у Цариграду, којом је руководио шеф контрграгације лазариста Buré, бележи успехе. Унијати из Польске су притецли у помоћ. Они су у Бабеку, предграђу Цариграда, средствима Рима и Польске, основали школу коју је посекивало око 200 македонских и бугарских полазника, ватрених поборника и пропагатора уније.

Становници Кукуша и околине, (ојранска епархија), оставши без свештеника, обратили су се патријаршији у Цариграду с молбом да им за црквеног старешину пошаље њиховог сународника, архимандрита Партијена, рођеног у Дебру. Пропагатори уније су свим средствима настојали да Кукушу и дојранској епархији пошаљу свештенике из Галиције, Малорусе, вичне словенској служби. Радило се о унијатима, који су 1596 год. ушли у унију са Римом. У оваквој ситуацији, цариградски патријарх је у Кукуш послао архимандрита Партијена, кога су кукушани и трашили. Међутим, Партијен је наишао на такву одбојност и непријатељско држање дојранског митрополита, Грка Мелентија, да је после кратког времена морао да напусти Кукуш. Тада је (1895 год) католички унијатски покрет узео већег замаха. Кукушани, а са њима и околна места, склопили су унију са римском црквом на принципима свих дотадањих унија. Признали су папу у римске догме, а у цркви им је одобрена употреба црквенословенског језика и православни спољашњи обред. У самом Кукушу на унију су прешле четири школе, два храма и 992 домаћинства. У православљу је остало само 43 домаћинства, један поп и једна школа, без иједне цркве. У осталим околним местима, ситуација није била тако драстична. На пример у Ђевђелији 202 дома су остала верна православљу, а 78 их је прешло у унију.

Са оснивањем бугарског православног егзархата 1872. год, иако непризнатог од Цариграда, о чему је већ било речи, већина Македонана се поново определило за православље и прелазила у јурисдикцију бугарске цркве.

Унија у Македонији се још једном повампирала 1873 год. Било је то овако: Бугарски егзарх је послао у Солун епископа Нила Изворова да враћа у православље поунијаћене Македонце. Међутим, он се сам прикључио унијатима. Према латинским изворима, ово је поново охрабрило унију и повећао се број њених присталица. Има података, које је тешко проверити, да их је тада било око 50.000. Заузимањем бугарског егзарха Антима број се унијата ипак доцније до те мере смањио да је епископ Изворов остао само са око сто унијатских домаћина у Кукушу и са још мањим бројем у околним местима.

Папа је 1883 год. Нила Изворова именовао за унијатског епископа, са седиштем у Цариграду. Исте године је за Тракију, са седиштем у Једренама, за унијатског епископа постављен Михаило Петков, а за Македонију, са седиштем у Солуну у Кукушу – Лазар Младенов. Младенов је ускоро изневерио унију вратио се православљу и

признао власт бугарског егзархата. Тада је број унијата поново опао и није се повећао ни онда када је Младенов изневерио и егзархију и вратио се унијатима. Младенов је био повучен у Рим, а на његово место је 1895 год. постављен Епифан Шанов за „унијатског владику и апостолског викара католичких Бугара у Македонији“, са седиштем у Солуну. Може се слободно рећи да је у ово време унија у Македонији достигла свој врхунац. Тада је било регистровано око 1040 унијатских домаћина које је ослуживало 60 свештеника и 45 учитеља. Овоме треба додати да је пропаганда из Рима слала додатна појачања. Отварају се нове школе, болнице и сиротишта. Предавачи су монаси и монахиње. Само у Солуну делује 37 католичких монахиња. Пет школа разног профила похађају око 350 ученика. Предавачи су монаси и монахиње. Католичке монахиње су и у „Француској болници“ и „Сиротишту“. И преко просветне и доброврорне активности римска црква настоји да одржи унију, која је почела да се распада.

Међутим, пропаганда бугарског егзархата међу македонским унијатима за повратак у православље не само да је зауставила разбуктање уније него је допринела њеном убрзаном пропадању. Број унијата се убрзано смањивао. С друге стране, Русија је такође дејствовала преко својих конзула и посланика. Она је, као протутежа католичким, односно унијатским пропагандистичким школама и установама, отварала своје школе за македонску децу и материјално их помагала или потпуно издржавала. Ниво наставе у овим школама је био на завидној висини и у строго православном духу. Тако је, на пример, у Солуну отворена мушка гимназија са око 400 ученика и женска школа, коју је похађало око 180 ученица. И унијатско свештенство је почело да се масовно враћа православљу. Било је случајева да су у неким местима унијати остајали и без свештеника и без храмова. Тада су монаси лазаристи основали у Зејтинлику код Солуна семениште (богословију) која се звала „Семениште бугарских католика у Зејтинлику“. Богословију је похађало 66 ученика. Свему овоме, лазариста Јосип Алоати са сестром Ефросином, додаје 1889 год. још једно појачање: Он оснива „Источну католичку конгрегацију монахиња евхаристинки“, са задатком да се брину „за цркве, литургију, предавање веронауке и социјални рад, посебно са децом.“

После првог светског рата Македонија је раздељена између Бугарске, Грчке и Југославије. У све три земље унијати су се враћали својим матичним црквама. Остало их је веома мало. О тачном броју не говоре ни сами унијати. Македонски унијати у Југославији, изузети су из Солунског католичког викаријата и канонски подчињени крижевачком унијатском бискупу. Према католичким изворима, остало је још свега пет унијатских жупа (парохија). Основана је македонска провинција сестара евхаристинки у Скопљу, а од 1962 год. као „апостолски визитатор“ македонских унијата именован је скопски католички бискуп.

Нестало је услова и околности у којима је Рим искористио политичке и црквене прилике и неприлике да би православним Македонцима натурио унију. Практично је нестало и унијата у македонским областима Грчке, Бугарске и Југославије. Преостали њихов број је занемарљив. Иако поучена историјом у супротно, католичка црква не престаје да јавно тврди да су унијати мост зближења и сједињења, чак и тамо где су били и остали камен смутње, отуђења и одрођења од вере и нације и препрека братском и хришћанском дијалогу између Православне и Римокатоличке цркве.

J. B. Олбина

Теорија
биолошких неједначина
или

КАКО СЕ МОЖЕ ДОЖИВЕТИ СВЕВИШЊИ

Пише:
Проф. др Милорад Д. Велисављев

Развој говора

Према X. Ц. Велсу савремени језици садрже чак неколико десетина хиљада речи док су се ранији састојали од свега неколико стотина речи до највише 1000 речи (као садашњи европски сељаци). Многи научници сматрају да се говор појавио на пример у Америци помоћу знакова и то на пример заједнички код свих Индијанаца у Северној Америци, док су им се језици разликовали.

Према истом аутору постоје десет основних језичких група, које по свој прилици немају исто, заједничко порекло, мала се не негира ишчезавање мањих појединачних језичких етничких група, које би биле прелазне. Те језичке групе су аријска или индоевропска, семитска (Јевреји и Арапи), Абисинци, старо — асиријски језик, старо — фенички и читав низ сродних језика. Трећу групу чине тзв. хамитски језици. Међу ове језике спадају: атари египатски и контекти, затим берберски језици (језици брђанских народа сев. Африке) маскираних Туарега и пр. и тзв. етиопска група афричких језика у ист. Африци, укључујући ту и језик Галаса и Сомалиса. Четврту групу језика чине: туранска или уралско — алтайска група, која укључује и лапонски са Лапланда и самоједски говор из Сибира, затим језике фински, мађарски, турски или татарски, манџурски или монголски (можда корејски и јапански). Пета група језичког образовања налазила се у југонистичној Азији, где још преовлађује група језика, која се састоји од једнословника без икакве промене и у којем означава то и употребљен пријемом изговору. То је кинеска или једнослоговна група и она укључује Кинезе, Бурмани, Сијамце и Тибетане. Шеста група језика била је америчких Индијанаца, који се међусобно много разликују, али исто тако стоје одвојено од сваке друге групе језика из старог света. Једна велика група језика постоји у Африци и она се простира нешто северније од полутора, па до најужнијих полутарских крајева. То је група Банту. Постоје и две засебне групе. То су дравидска из јужне Индије и малазско — полинезијска, која се простира Полинезијом а у коју се сада укључују и индијски језици.

Поред ових десет главних група језика, према истом аутору сасвим је могуће да се пре 8000 до 100000 година простираше по западној и јужној Европи групе језика, што потпуно ишчезоше пре појаве аријских језика. Предпоставља се да су то три групе изгубљених језичких група: 1. стари критски, лидиски и други језици (баскијско; кавкаско — дравидска група?), 2. сумерски и 3. еламитски (Еламити су насељавали данашњи Иран и Персију).

Језик као оруђе мисли једно је од чуда над чудима, средство које је омогућило не само свакодневно споразумевање међу људима и њихово заједничко деловање, рад итд. него далеко више од тога, језик је омотајући најпре усмено предање а затим проналаском азбуке и писану реч, на чему се постепено кроз векове и миленијуме изграђивала људска мисао као и цивилизација, култура образовања струка и наука. И ово је пример који путем „катализичког“ деловања доводи односно доводи је и доводи је и даље до неслучијених биолошких неједначина на пољу свеукупне људске делатности и на духовном и на материјалном пољу деловања.

Фабрике људске и фабрике биолошке

Сви се ми дивимо величанствености архитектуре, изградњи мостова, кућа, бродова, железница, авиона, сателита и др. Дивимо се и величанственим фабрикама које се између осталог убрајају у индустриску револуцију, којој се дивимо са усхићењем. Узимамо примера ради на пример фабрику шећера или уља. Наши познати нутрициониста др Александар Ђаја је често говорио. Те фабрике нису фабрике које стварају ни шећер ни уље, оне само користе, прпе уље или шећер из производа, које је земља створила. Заиста те тзв. биолошке фабрике далеко премашују све што би човек могао и да замисли да изгради. Из безобличне земље са бројним али „несрећеним елементима“, укомпонује се беспрекорно из семена видљивог али и невидљивог много бројни органи и органски системи, који беспрекорно функционишу...

Да ли смо икада помислили да бильке директно метаболишу са сунцем и из воде из земље и CO₂, из ваздуха изграђују беланчевине и масти и угљене хидрате и депонују неке витамине и минералне соли. Човек и животиње користе ове биолошке фабрике и из њих изграђују свој беспрекорни механизам и структурни и метаболички. Међутим, мало се зна да и човек и животиње метаболишу са сунцем. Наш организам има у поткојном масном ткиву провитамин витамина D. Дакле све је постало из земље, воде и ваздуха и то нас не чуди а чуди нас Библијска прича о створењу света!

У нашем организму има око 70% воде (H и O) али зато има у сваком људском организму и броних других елемената готово свих оних које садржи и спољна природа. Јудски организам има 65% кисеоника (O — оксигена), 18% угљеника (C — карбона), 10% водоника (хидрогена), затим 3% азота, 2,2% калцијума, 1,2% фосфора, 0,35% калијума, 0,25% сумпора, 0,15% хлора, 0,05% магнезијума, 0,004% гвожђа, 0,00013% мантана, 0,00015% бакра, 0,00004% јода, затим кобалта, цинка и више других микроелемената односно „елемената у траговима“, дакле готово све оно што садржи и земља.

Ако су овогемаљске фабрике за дивљење зар биолошке нису за чуђење, зар оне нису далеко више и ненадмашно „савршене чудо“?

Др Александар Ђаја је говорио; „Добро је што све не зависи од наше воље! Заиста, зависи тако у многим, многим појавама живота. А Црква нас учи: „Нико није савршен на овом свету осим Оца нашег небеског“. Зар нам савршенство функционисања Свемира, биолошких фабрика, устројство нашег организма и организма других живих бића не пружа довољно података да помислим о Савршеном Бићу, које је то изградило на најсавршенији могући начин. Давно је речено да се „у природи ништа не дешива случајно“. Све је то савршено промишљено од Савршеног Бића, од Свемогућег Бића од Свевишијег Творца, од Оца нашег небеског!...

Оснивани су велика царства и исто тако нестајала...

Наш народ има обичај да каже: „На овом свету ништа није вечно“ а хришћанска ве-ра учи: „Бог је вечит и вечита су дела њего-ва“!

Знамо за многе народе и за многа царства за многе велике и славне градове, за многа и многа славна имена из ближе и сасвим да-леке прошлости.

Ур Халдес и на 4000. г пре Хр. био је величанствено изграђен и уређен и нестао је заувек. Било је то велико и добро уређено царство али је нестало у неумитном ходу историје! Краљевске гробнице Сумераца су исто тако величанствен доказ постојања једног огромног и исто тако добро уређеног царства! Постојало је неколико миленијума Египатско и Кинеско царство, затим Перзијско и многа, многа друга. У Америци су то царства Инака и Ацтека. И ништа није вечно! да ли је све то случајно настало и исто тако случајно и нестало!? Историчари са више или мање успеха налазе неко своје „историјско“ објашњење, које је у датом тренутку најплаузабилније. А зар је баш тако морало да буде?

Свима је познато чувено царство Александра Великог, Македонског. Ни мање државице, ни мањег народа. Македонци једно заиста незнатно грчко племе. Александар Велики је постао краљ у својој 20-тој години, после убиства његовог оца Филипа II Македонског. Убиство се десило баш на дан венчања његове тј. Филипове кћери са њеним ујаком, братом мајке...

На дан свадбе Филипа са другом његовом женом Клеопатром, родом из Македоније, Клеопатрин отац Атал увредио је Александра, будућег наследника престола. Александар је бацио купуз на Атала чиме је разбеснео оца Филипа, који је извукao мач, да би њим посекао сина Александра, јер у то време грчко и касније и римско отац је по закону, разуме се овогемаљском „имао право чак и да убије своје дете“ и да никоме не одговара. (У нашем народу нажалост још увек постоји узречица: „Ја родила или га родио, ја га убию!“ која можда вуче корена из „варварског“ доба. Филип се међутим спотакне и падне, осрамоти се (био је пијан!) и није више кидисао на Александра, кога је иначе спремао за „светског војсковођу“. Александар је могао и да погине али се тог тренутка то није десило а после очеве погибије он је освојио готово цео тадашњи познати свет од Дунава до Ганга и Индије.

Иако носи назив Велики, Александар је био сујетан, неповерљив, страстан и доиста је поступио варварски у рушењу Тебе. Тако је исто разорио Тир, Газу и један град у Индији. При јуришу на овај град био је рањен и оборен и ту није поштедео ни једну душу, ни једно дете! Наредио је даље и да се убије Параменије, најпоузданiji Филипов војсковођа, пре него што би Парменеје чуо да су му погинула два сина за нејга у боју. Александар је наредио и да се погуби и Калистен, Аристотелов нећак, зато што је одбио да Александру указаје божанске почасти. Пробуразио је копљем једног свог гардисту, свог полубрата Клијата. Лекара који је лечио Хефтиона, такође је разапео на крст и поубијао је све одрасло становништво у неким кусејским селима. Било је и других „великих“ – злодела...

Најзад 323. г. пре Хр. на једној великој пијанки у Вавилону обузела га је гро-зница (апендицитис?) разболео се и умро. Имао је тек 33 године! Његово светско цар-ство распало се одмах после његове смрти! Грчка односно византијска култура трајала је и даље, али Македонски народ је нестао као део грчког народа. Да ли је све то слу-чајно? У народу се симболично каже: „То је прст Божји!“ ...

Његове војсковође (диадохи) поделили су у борбама до 280 г. пре Хр. његово светско царство: Македонија и Грчка припадле су Антипетеру, Тракија Лизимахосу, Ликија, Памфилија и Фригија Антигоносу, Египат Птоломеју а Вавилон Селеукусу.

Александар није убијен, он је убијао чак и немилосрдно, као и многе „велике“ војсковође и стратези „с ума сишавши“ и пре и после њега. Па зар то није кажњиво по Божанским ако не по овогемаљским закони-ма!?

И овде долазимо до исте интересантне мисли, коју смо истакли на почетку: Да ли је исти покрет руке при којем је у првом слу-чају покрет безазлен а у другом можда зна-чи смрт једног человека док у трећем чак на стотине хиљада људи (атомска бомба).

Оно што би смо могли да назовемо васионски, небески односно Божански морал

Свакодневно смо сведоци и данас а то се исто може пратити кроз историју миленијум-има. Има људи, који се „целог века“ муче, трпе пате се (робови, најамна радна снага и др.) и други који раде све „како не треба“: склони убиствима, „малим“ и „великим“ и „највећим“, крадљивци, разбојници, про-валници и слично. И да ли је то исто? Хришћанска вера нас учи да то није исто, да то свакако није исто и да не може да буде исто. Није ли и то објашњиво ако применимо тео-рију биолошких неједначина? Човеков овогемаљски ум стане при тој помисли да неко целог века прави најтеже злочине, без обзи-ра да ли је владар, војсковођа или једноста-ван грађанин. Истина неко већ овога света буде кажњен по овогемаљским законима али често неадекватно и неодговарајуће. А шта да кажемо за оне, који се чак и про-слављају на овогемаљском свету, као што је на пример Александар Велики, Македонски и бројни, бројни други! Александров гроб у Александрији, граду који по њему носи име, у Египту био је читав век централно религијозно средиште у граду. Баш тај несклад, та биолошка неједначина на овом свету је типичан пример и доказ да се овогемаљ-ском смрћу то све не може завршити, јер би онда било нормално и чињење злочина нај-теже врсте („циљ оправдава средство“!) ако се не кажњава. Неко ће рећи да је упитању и грижа савести. Да, али и то није све. Ја овде не говорим о генетском „УУ синдрому“ – Океј синдрому односно Ломброзовом типу.

МАНАСТИР ПРАВЕДНОГ ЈОВА У ПРЕКОПЕЧИ

Време долази и човек живи тим вре-меном. Време се губи, али не нестаје, него се стапа са простором и постаје његов суштествени део и човек живи тим простором у који се и сам стапа негдашњим својим временом.

Време и простор трају тако као јед-но, те оно што је било у времену још увек јесте у простору, који бива и књи-гом живота човековог овде на земљи. Отуда нам је и могуће знати, и дано нам је тиме да знамо, о човековом жи-воту у прошлости.

Човеку проходности, дакле, човеку прошлости, садашњости и будућности дано је, исто тако, да чува сав тај све-колико простор који ужива и да пази, посебно да пази, да не оскрнави места која су света (места које је походио Го-спод наш Исус Христос, на којима су боравили и још увек бораве светитељи, на којима се посебним начином очиту-је сила Божија и др.), места означена посебним садржајем (храмови, капеле, црквине и др.) и места од изузетног значаја (манастири, места подвизива-ња и др.), и или, пак, да не поставља станишта своја човек на „нечистим“ местима (гробља, стратишта, бивши казамати и др.).

Ако се већ садашњост указује као раскошно тело с одсутном душом, чо-веку овога нашега времена је тим пре потребно и неопходно да се поново са-живи са простором који га окружује и да тај исти простор, ако ништа друго, оно бар, поштује.

Неким местима, тако, човек не може друкчије прићи до са тишином у себи. Без гласа, без речи, без мисли о дру-гом. Тишином која отвара његово срце, његов ум и његову душу за ону једва виљиву кап светла, што неки брзопле-то и површно сузом зову. Једино тако човек може прићи светим местима, а управо о једном таквом месту је овде реч.

Манастир Праведног Јова у Прекопечи је, слободно то могу рећи, свето место. Свето, не само због чуда које се десило и које упућује да је од Господа одређено место за сам манастир, но и с тога што је и дан данас свеприсутна сила Божија на том месту.

А о самом чуду у народу стоји прича да су, проносећи туда свете мошти Праведног – Преподобног Јова сели људи ту у клисури да се одморе. По одласку времена и по своме окрепљењу када су хтели даље, ни корак више не могоше направити. Силом својом се упираше да крену, да свете мошти подигну, али им се то није дало. У право доба, потом, схватише да је то воља Божија и Преподобног Јова да се ту настани. С Божијим благословом, а својим умећем, подигоше ту манастир, који би један од најстаријих манастира тога краја. Од тог првог манастира, цркве његове, по доласку Турака, који све живо тада побише, само камен-спомен дуго времена остале.

За оне који не знају, манастир у клисури, како га још у народу покатkad зову, налази се недалеко од Крагујевца, недалеко од главног друма, недалеко од наших журби, неспокоја, самоће, недалеко од живота без живота.

То је манастир којим говоре давнине, којим говоре мир и спокој, којим говори љубав, чак и за безбожника, јер моментом ступања на земљу, коју Божији храм својим силама држи, и безбожник бива свестан да и „он носи лик Божији на себи“.

Чудно место за данашње време, за данашњи заборав својих искони.

Божијом премудрошћу и славом, с милошћу Његовом ево би дато рођеним сестrama монахињама м. Михаили и м. Урили с благословом Његовог Преосвештенства Господина др Саве Епископа шумадијског, да отпочну са обновом ове светиње, да живот врате простору тајанственом и силном, да црквена-манастирска звона, долазак времена изнова дочекују.

Дана 22. маја 1988. године освећени су и темељи новог конака уз присуство многобројног света, којом приликом се осећање мира и љубави излило на све присутне, тако да готово да није било ниједног срца које није осетило нешто чудно и узвишено.

Када се све то зна, тужно онда и помало нестварно звуче речи м. Михаиле да ни уз, за данашње прилике, добру надницу, не може наћи мајсторе и раднике који би конак изидали.

Зар се тако враћа дуг прошlostи зар се тако корача ка будућности?

А Праведни Јов својим миром, снагом и љубављу својом чека, чека животом Онога који је Пут Истина и Живот, чека свакога од путника намерника, невољника до онога који би да помогне да манастир Манастиром буде.

Истина је прича и још у селу Прекопечи живих сведока има, да је садашња црква, која је саграђена 1932. године, подигнута зато што су тај крај, у то време разна зла и невоље сналазили – болештине, помор стоке, град и др. А тек кад је црква била изидана и у њој се служба Божија могла служити, тек је тада дошао мир и ослобођење од невоља.

Зар узроком наших данашњих невоља – болести, суша, мрскости, поплава и др. није и не може, исто тако, између осталог, бити и то што смо запустили наше светиње, што смо их небригом оградили?

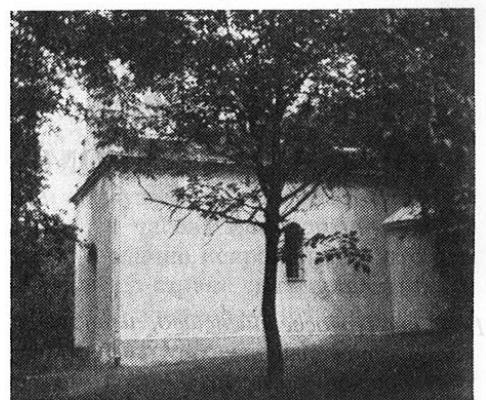
Не заборављајући и све друге, многобројне запуштене светиње, нека ми не буде замерено што сам овом приликом, у ово неколико речи, скренуо пажњу само на манастир Праведног Јова у Прекопечи, манастир у клисури, како га у народу још покатkad зову, који је сада у обнови, дакле у преокрећању прошлости, данашњости и будућности у Реч, јер он жељно испчекује све оне који би на било који начин да помогну.

Остоја Дражић

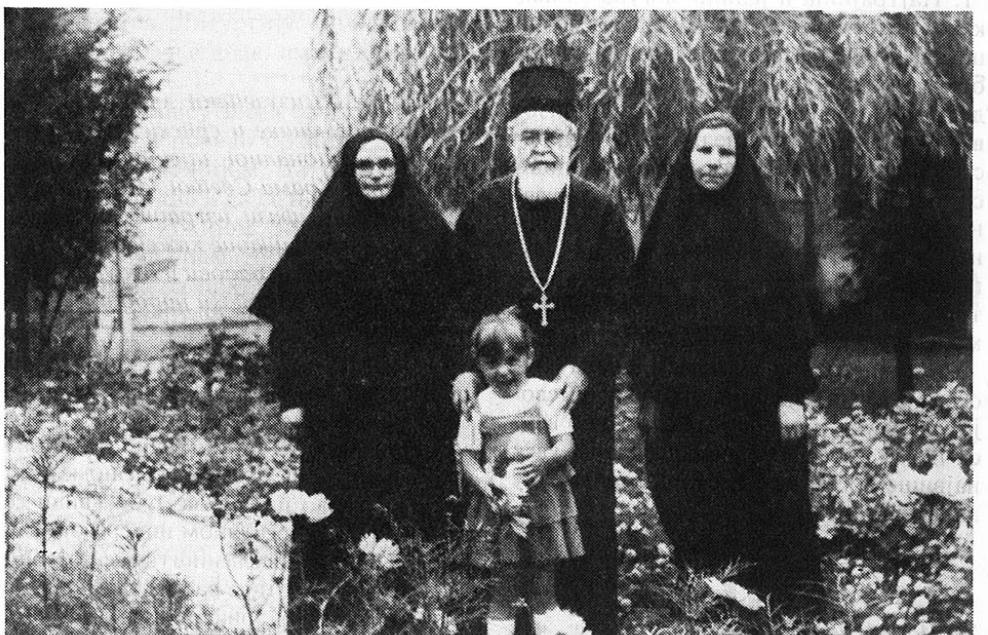
Прилог за изградњу манастира Праведног Јова у Прекопечи слати на рачун број: 61700-620-16/-80700-14-62-36209-3 Југобанка Експозитура Крагујевац, на име Враголић Борка (м. Михаила), са назнаком – за манастир Праведног Јова.

Девизна средства се могу уплатити на рачун број:

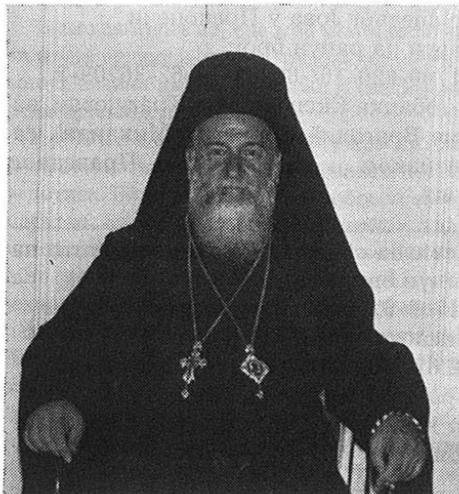
61700-620-16 жиро рачун Југобанке Експозитура Крагујевац
12.62.73843.3 девизни рачун на име Враголић Борка (м. Михаила) са назнаком – за манастир Праведног Јова.

Храм Преп. Јова у Прекопечи

Еп. бачки Никанор са монахињама

Разговор са Епископом Савом

1) Ваше Преосвештенство, имајући у виду Ваше драго оцено искуство у контактирању са људима нашеј порекла у гијастори, молимо Вас да кажете која је трајна и једино мој ућа спона одржавања и неј овања веза са њима?

1. Најтрајнија и једино могућа спона, како рекосте, је Српска православна црква, коју су исељеници носили са собом приликом свих својих великих егзодуса. Још пре него што су се стабилизовали, оснивали су своје црквено—школске општине и из свога краја доводили свештенике. Када се број црквено—школских општина умножио, наш народ се обраћао, пре 1918. године, поглаварима покрајинских цркава, а потом Српској патријаршији у Београду, молећи је да их прими под своје окриље.

Патријаршија је, потом, слала епископе и свештенике расејаној деци својој, негујући и одржавајући стално везу са њом, јер се, по правилу, мајка увек највише брине за ону своју децу која су далеко од ње.

2) Мнои и појоми Срба у свету, чак читаве генерације, изубиле су из разних разлога аутоктоне обичаје народа од која појачу. Шта је по Вами национални идентитет?

2. Пратећи стално живот нашег народа ван Отачаства, Црква има сазнање да су само они изгубили свој национални идентитет који су отпали од своје Цркве. У далекој прошлости, то је био случај са исламизираним и поунијађеним Србима, а у новије време са онима који су, немајући у својој средини српску православну парохију, постали протестанти, изгубивши не само своје народне обичаје, већ и припадност Цркви и нацији. Бити у расејању Србин, значи припадати Српској православној цркви.

3) Савремена цивилизација са светом техником, рачунара, науке и технологије све мање има времена и слуха за дух традиције земље порекла, а замењује ја осећањем духа једне нове традиције — нове домовине. Остајаје питање како један цвет, који расте на новом шту, под новим поднебљем, може да добија сокове из својих корена?

3. У неким нашим парохијама и епархијама наши верници су измешани са другим народима који траже своје корене. Редак је наш верник, који је рођен у расејању, да не зна где су му корени. Ако је активан члан своје Цркве и ако је прошао кроз верску наставу — црквену школу, он зна да су му корени у Старом крају, како се то тамо каже, и кроз Цркву добија животне сокове. Чак и онда када не зна српски језик. Доказ су многи храмови у Отачаству који су обновљени прилозима оних који су рођени у Новом свету, а помогали су обнову баш у крајевима где су им корени.

4) Како је од изузетног значаја за све наше исељенике и српски народ осећање националног идентитета постоења Храма Светог Саве, који је у завршној фази изградње, молимо да за наше читаоце кажете укратко како најредују радови и будућем значају Храма за српски народ и његово поштовање?

4. Радови на подизању храма Светога Саве напредују одлично. Колико је то значајно за цео српски народ који на овај начин жели да се одужи ономе који му је спасавао и спасава душу, види се по олзиву и непрестаном интересовању. Српски народ у исељеништву се посебно залагао да се наставе ратом ометени радови, а када су радови настављени, штедро је притекао и притиче у помоћ. Да није Свети Сава био са њима, а њему посветише скоро сваку трећу цркву, не би они данас ни били више Срби. Зато је подизање храма на Врачару за наше исељенике догађај векова и тема о којој се стално говори и пише.

5) Били сте на прослави хиљаду година је је његовог постоења православља у Совјетском Савезу. Које утиске носите са ће прославе?

5. Са прославе хиљадугодишњице крштења Руса носимо најлепше утиске и за Русију можемо рећи да је она земље молитве. Христос је у Русији присутнији више него никада. Перестројка се дотакла и Цркве. Враћају се одузети храмови и манастири, подижу се храмови на новим локацијама и верске слободе не деле се више на грам. Узели смо учешћа у освећењу новог храма Свете Тројице у Москви.

6) У историјској и верској свести једног народа неке одлуке моју били су тајкоће ог историјској и верској значаја. Какви су, онда, разлоги који су довели Српску цркву до одлуке да мошти прослављеног цара и светитеља — цара Лазара — премести из Саборне цркве у Београду у његову задужбину Раваницу и који су све манастири на штом путу дочекивали мошти Цара Лазара?

6. Мошти Светога кнеза Лазара почивале су у Саборној београдској цркви од 1942. године, јер им је запретила опасност да буду уништене од усташа. Свети архијерејски сабор је још 1954. године одлучио, да се оне пренесу у Раваницу, коју је он и подигао као своју надгробну цркву, да би се овде најзад, после три стотине година, коначно смириле. На свом путу до Раванице, Свети Кнез ће посетити Раваницу у Врднику, Озрен, Ђелије, Боговаљу, Жичу, Љубостињу, Студеницу, Нову Павлицу и Грачаницу, као и градове: Лазаревац, Аранђеловац, Тополу и Крагујевац.

Уверени смо да ће наш народ радоно дочекивати мошти светога кнеза Лазара, као што је било и у Врднику на Видовдан ове године, јер ће он својим проласком утврдити веру у своме народу и подићи му морал.

Разговор водио:
Слободан Милеуснић

БРЗАН ЈЕ ОСВЕТЛАО ОБРАЗ ШУМАДИЈИ

ПРИЛОЖНИЦИ ЛИСТУ „КАЛЕНДИЋ“

1. прота Радован Мильковић из Лорена, УСА	дин.	75.000.-
2. Јован Олбина из Београда	дин.	20.000.-
3. Бошко Костић из Мильковића, УСА	дин.	15.000.-
4. Др Драгојла Пивац из Мильковића, УСА	дин.	15.000.-
5. Вукашин Степановић из Београда	дин.	7.600.-
6. пратионик Милорад Доброта из Сан Дијега, УСА	дин.	7.500.-
7. Витомир Димитријевић	дин.	7.300.-
8. пратионик Миленко Дишић из Аранђеловца	дин.	6.000.-
9. Благоје Ристић из Светозарева	дин.	5.000.-
10. јереј Драгослав Богдановић из Тополе	дин.	5.000.-
11. Маргарита Јошовић из Крагујевца	дин.	5.000.-
12. јереј Драган Алић из Венчана	дин.	6.000.-
13. Стојадин Симић из Калудре	дин.	3.000.-
14. Владета Аранђеловић из Крагујевца	дин.	3.000.-
15. Рада Гајић из Трстеника	дин.	2.500.-
16. Милош Алић из Венчана	дин.	2.500.-
17. Живанка Радојевић из Венчана	дин.	2.000.-
18. Првослав Јоксимовић из Венчана	дин.	2.000.-
19. Драгутин Беговић из Венчана	дин.	1.500.-
20. Зоран Алић из Осечине	дин.	1.000.-
21. Војин Миловановић из Венчана	дин.	1.000.-
22. Милорад Миловановић из Венчана	дин.	1.000.-
23. Милорад Миловановић из Венчана	дин.	1.000.-
24. Живоран Ивановић из Тулежа	дин.	1.000.-
25. Живко Савић из Венчана	дин.	1.000.-

Уредништво им свима срдечно
захваљује на помоћи.

Поводом 160-годишњице постојања цркве брвнаре и 60 година од подизања нове цркве у Брзану, Преосвећени Епископ Сава је на позив брзанаца, дана 7. августа о. г. учинио канонску посету храму св. пророка Илије у Брзану.

Око 8,15 часова звона су најавила долазак високог госта Преосвећеног Епископа Саве. Служашче свештенство са монахијама манастира Грнчарице и Јошанице и са многобројним народом, који је још од раног јутра испунио пространу порту цркве брзанске, изашли су испред улаза у порту да дочекају свога Епископа. Двадесетак дечака и девојчица, у живописној шумадијској ношњи, стајали су на челу дугог шпалира са цвећем у рукама жељећи да они најпре дочекају и поздраве најмилијег госта.

Испред црквених врата о. Звонко Витић, парох брзански, поздравља, у име црквеног одбора, парохијана и своје, Преосвећеног Епископа Саву, а затим је отпочела св. Литургија испред цркве брвнаре, коју служи Епископ уз саслужење дванаест свештеника и двојице ћакона.

На Литургији су певале монахије манастира Грнчарице и Јошанице. Народ је у највећој тишини и побожности молитвено учествовао и пратио преко озвучења св. Литургију. Величанствено одушевљење деце, омладине и старијих.

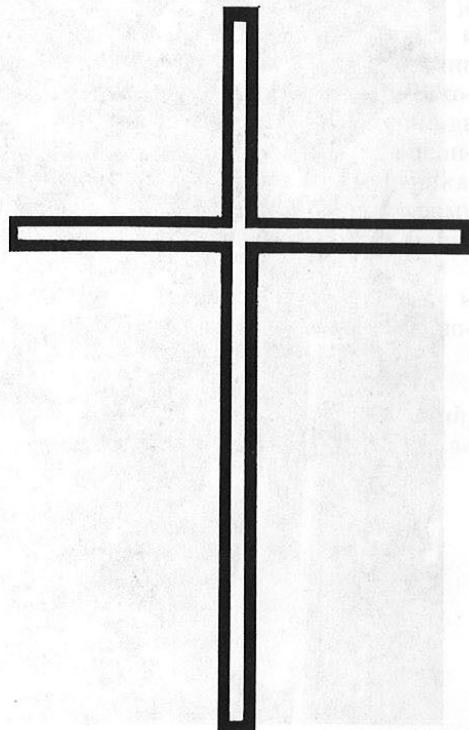
На крају присутнима се обратио Епископ Сава и позвао брзанце да живе по закону Божијем, да се окупљају око своје цркве и да се њихови домови пуне децом Божијом. Затим су уручене архијерејске Грамате, признања најзаслужнијима за цркву брзанску, а ревносног свештеника о. Звонимира Преосвећени је одликовао достојанством пратионамесника.

Око 12 часова постављена је хришћанска трпеза љубави, и у првој софири узело је учешћа хиљаду десет душа. Било је задовољство наћи се за истом трпезом са овим људима који су са пуно љубави са својим свештеником организовали овакво славље какво до сада Шумадија није видела.

У току ручка најпре је вредни свештеник о. Звонко подигао здравицу и захвалио се Његовом Преосвећенству, свештенству, монаштву и свима госима који су се одазвали позиву да поделе радост овога дана код цркве у Брзану. Затим су две девојчице рецитовале, а потом је говорио архијерејски намесник крагујевачки протојереј Драгослав Степковић. На крају је здравицу подигао Епископ Сава похваливши ревност брзанаца у сваком погледу и позвао присутне да се и у будуће окупљају око својих храмова. Затим је Преосвећени говорио о 600-годишњици Косовске битке и о дочеку св. моштију кнеза Лазара у Шумадији... Здравица Епископа Саве, која је заиста била надахнута, често је прекидана бурним аплаузима присутних.

Око 14 часова Епископ је уз звуке звона, срдачно испраћен као што је и дочекан од стране свих присутних, са жељом да опет дође у Брзан и наставио пут за Нови Сад.

Заиста су брзанци осветили образ Шумадији: сви су дошли да дочекају свога Епископа; сви су учествовали у св. Литургији и сви су остали тога дана око својих храмова.

ЈУБИЛАРНА ПРОСЛАВА У ЈУНКОВЦУ

Осванио је уторак 31. мај, ове, 1988 год. на први поглед најобичнији дан, дан као и сваки други дан. Али, ипак није тако. За хришћане то је велики дан, јер се слави трећи дан Св. Тројице тј. Духова. Дакле, велики Господњи празник.

За Божји народ јунковачке парохије, која се налази десетак километара северно од Лазаревца, Духови ове године су били особито велики и значајан празник, јер су тада славили јубилеј 150 год. постојања храма, односно, парохије у Јунковцу. Ових дана, више него обично, народ је посећивао своју цркву и свога свештеника, да би се ставио на расположење око припреме за прославу. У истом својству долазили су и свештеници тога намесништва на челу са Арх. намесником протом Жиком Јаковљевићем.

Заиста „Дух Свети дише где хоће и кад хоће“ каже се у Св. Писму. Изволи се Духу Светоме преко епископа шумадијског г. др. Саве да „дише“ на духовски уторак у овом живописном, брежуљкастом, шумадијском селу и лепом храму, који је Духовима посвећен.

Тога дана, епископ Сава, „велики и неуморни неимар на њиви Господњој“, како рече у поздравном говору домаћин славља отац Мирко Тешић, дошао

је са својим сабратом епископом источно-америчким г. Христофором, да принесе Господу бескрвну жртву и да поделе радост празника са вредним домаћинима. У договорено време почела је св. Арх. литургија испред св. Храма, јер је исти био мали да прими мноштво народа те парохије, као и околних села. Служила су оба Архијереја, уз саслужење више свештеника. Благољепију св. службе допринео је ужи хор-октет свештеника Саборне цркве у Крагујевцу. Круна св. Богослужења била је врло упечатљива верска поука владику Саве, који је на себи својствен начин, запалио срца свих присутних.

После св. Службе сви су прешли за трпезу љубави, тај Мартин део посла. Братска софра била је врло велика, разноврсна и богата. Домаћин, млади свештеник Мирко са својим сарадницима био је прељубазан. Да би ручак био пријатнији потрудила се и одлична, за Колубару неизбежна, музика са „Маршом на Дрину“ и другим патриотским песмама, од којих су многим гостима сузе навирале. Имао се утисак да, иако су јунаци колубарске, церске и других битака у своје време утабали путеве слободе у тим и другим пределима наше Отаџбине, да су исти негде близу нас и да ће ако треба, опет крчiti пут слободе.

У уобичајено време уследила је здравице владику Саве, у којој је представио и поздравио владику из Америке, поздравио све присутне, похвалио рад и труд о. Мирка и његових помагача, захвалио се на високом гостопримству и истакао да је намесништво колубарско-посавско једно од најбољих у епархији. Уследио је отпоздрав еп. Христофора који је био очаран свиме што је видео, чуо и доживео. Пренео је поздраве наше браће и сестара из Америке и говорио о тамошњим верским приликама и обичајима.

На крају, о. Мирко захвалио је Господи Епископима што су Јунковац удостојиле тако велике части да богослуже, поуче и учествују у обеду утровивши своје драгоцено време. Похвалу је добио и свешт. хор, као и сви који су помагали да славље успе. Здравица је завршена са „Живели нам многаја љета!“ Хор је исто отпевао, чиме је прослава приведена крају. После краћег предаха умиљни звуци звона испратили су најдраже госте, а у порти се продолжило са народним весељем.

Радован Чанчаревић,
протонамесник

ВЕЛИКО СЛАВЉЕ У БАГРДАНУ

У сенци стотинских липа, на узвишењу изнад реке Осаонице, а у центру насеља, раскошна по лепоти црквена порта са храмом Св. Архангела Гаврила, у Багрдану, већ више од сто година (1869) привлачи не само верне на молитву, већ и све оне који знају шта је лепо и осећају потребу за храном душе. У тој порти и у том храму духовно су стасале многе генерације, које су ту духовно-материјалну лепоту понели са собом као вечну вредност живота.

Под руководством свештеника-пароха, храм и порта су увек били пример уредности, како и приличи дому Господњем. Сваки од њих је, уз прилоге верних, допринео да мали сеоски храм стане у ред најлепших храмова Поморавља. Обновљен од темеља до крова, чекао је да и изнутра добије фреске и да тиме понесе славу можда прве сеоске цркве са живописом.

Заслуга за то, пре свега, припада Његовом Преосвештенству Г. др Сави, епископу шумадијском, који је – живописујући о свом трошку манастир Дивостић и обнављајући црквено-духовни живот Шумадије – свима дао пример, па се увек фрескопишу и друге цркве у епархији. Такође заслуга припада и младом пароху Срђану Јовановићу који је успео да прикупи прилоге и обезбеди средства и да за кратко време заврши радове на живопису, да преуреди и обнови ограду порте са новом капијом, да подигне чесму у порти. Такође је уредио и костурницу изгинулих ратника за ослобођење у околини Багрдана (1912–1918), а у сали костурнице поставио је велику фреску Тајне вечере, на северном, и Свете Архангеле Гаврила и Михаила на јужном зиду.

Архијерејска литургија у Багрдану

Фреске је радио млади сликар Зоран Ђорђевић, из Светозарева, у живим бојама, држећи се провереног српско-византијског стила, са разноврсним орнаментима на луковима који носе свод и у нишама прозора. Једина примедба била би што у доњим зонама велики део (у храму и олтару) заузимају витраже, уместо сцена из Старог завета. Поготово што у доњој зони иконостаса већ има страрозавентих икона (Жртва Аврамова и Убоги Лазар).

Освећење фресака извршио је Његово Преосвештенство Г. др. Сава, епископ шумадијски, 17. јула 1988. године. Било је тог дана велико славље. Од жељезничке станице до цркве (два километра) допратио је у каруцима Владику председник ЦО. На улазу у порту Епископа су дочекали служашчи свештеници, где га је поздравила девојчица и предала му букет цвећа. Кроз шпалир верних, кроз цвеће које су бацала деца, дошло се до испред храма, где је епископа Саву поздравио о. Срђан, пожелевши му добро дошлицу.

Са препуним храмом верних, Владика је, пре свете Литургије, осветио живопис и покропивши га освећеном водом „отворио врата неба“ за све оне који се буду надаље молили у овом светом храму.

Уз складно појање монахиња из манастира Грнчарице, са саслужењем четири свештеника и ђакона, Његово Преосвештенство епископ Сава принео је бескрвну жртву и помолио се за све приложнике храма, посебно фресака и за све верне ЦО багрданске. После отпusta Владика је одржао пригодну беседу, истичући да су фреске врата неба кроз која верни улазе у царство Божје. Та отворена врата призывају верне да чувају веру праотаца, да се моле, да крштавају своју децу, да венчавају младенце, како би преко цркве Христове добили спасење. Завршавајући проповед, похвалио је о. Срђана и његов труд и одликовао га правом ношења црвеног појаса.

Осветио је Владику и нову чесму у порти и тиме јеванђелској „живој води од које се не жедни“ приододао и изворску воду која ће, са иконом *Крштења на Јордану* изнад славине, припомоћи да се што пре дође до вечног живота.

Народ у багрданској цркви

Испод велике шатре у порти, почали су домаћини госте, преко триста званица, а о. Срђан је и овом приликом поздравио Епископа Саву и госте и осврнуо се на историјат Багрдана и храма. Владику је такође поздравио и прота Душан Дачић, ректор Београдске богословије, захваљујући му на препороду црквеног живота у Шумадији, истичући (наглашавајући) да грађевинарско-задужбинарске особине нашег народа нису пресахле, већ се настављају и у ово наше време. Доказ за то је и ова мала сеоска црква која ће са својим фрескама бити на зачељу силних задужбина које су пронаеле славу наше расе светом и својом духовношћу заштитиле хришћанску Европу од „аравијског мора“. А завршићи градитељског духа нашег народа данас јесте Храм Светога Саве на Врачару.

Његово Преосвештенство Г. Сава је на крају захвалио на поздравима и подсетио присутне да је од Видовдана ове године почела прослава Шест векова Косовске битке и позвао верне да посете Крагујевац у октобру и да целивају Свете мошти Косовског мученика, цара Лазара, које ће у Саборном храму боравити, два месеца на путу за манастир Грачаницу.

Испратио је народ свога Владику и пошао кућама духовно богатији и поносан на свој живописани храм.

прота Душан М. Дачић,
ректор Богословије Св. Саве

ОСВЕЋЕЊЕ ХРАМА СВ. ОЦА НИКОЛАЈА У ДОЊОЈ ШАТОРЊИ

Свако освећење неког храма изазива радост и наду код верника, а наша Православна црква у таквим случајевима пева са својим верним синовима и ћерима. Пева и захваљује оснивачу цркве Господу и Спаситељу света Исусу Христу који после овоземаљског живота даде свој живот за све људе на овој васељени, а после тога победи смрт и ваксрсе, те тако усади људима идеју и мисао да је једина нада код човека бесмртност душе.

Тако је усамљени и напуштен манастир Никоље, који је неколико деценија затворен, духовно чамио и на падинама планине Рудник, усхићен у Господу Богу дочекао 01. мај 1988. год. да буде освећен његов св. храм и да отвори своје двери онима који верују у Господа Бога и св. Православну цркву.

Тога дана су верници из села Доња и Горња Шаторња и Блазнаве хитали колима, а неки и пешице овој светињи, да присуствују чину освећења и у молитви Господу траже покајање и духовни мир својој души. Било је доста хришћана, поштовалаца манастира Никоља и из околних места Београда, Крагујевца, Тополе и Аранђеловца, и када је човек погледао бројна возила и народ у манастирској порти, могао је да се увери о љубави нашег Србина према својим светињама.

Још недовршена и руинирана од зuba времена ова светиња дочекивала је своје вернике са осмехом, а верници су је у души грлили и кликтали од среће овом другом очекиваном сусрету.

Верници су очекивали долазак свог Епископа Господина др САВЕ, и у шпалиру усхићени дочекали свога Архијереја, који је до манастира довезен

фијакером и очигледно задовољан мноштвом верника, отпоздрављао је св. Архијерејским благословом.

Праћен служачим свештенством Његово преосвештенство се упутио у ову светињу и ту извршио троносање, велико освећење св. храма, и положио св. мошти Цара Уроша, а затим због мноштва народа служена је св. архијерејска Литургија у манастирској порти испред св. храма.

Чину освећења св. храма и св. архијерејској Литургији допринели су монахиње манастира Благосвештења и хор младих из Крагујевца. Служили су шест свештеника и ћакон, а било је више свештеника који су, на свој начин, допринели овом слављу.

На крају св. Литургије Његово Преосвештенство Епископ Шумадијски Господин др. Сава одржао је дирљиву проповед, свима присутним и захвалио се свима онима који су помогли да манастир Никоље поново доживи препород и прими у своје крило вернике овога краја Шумадије. Посебно је говорио о значају манастира у историји српског народа, и истакао да су то биле прве наше школе и универзитети, духовна жаришта која су сијала у тами многовековне турске владавине и патњи српског народа и са својим духовницима уливали наду своме роду, да ће се после tame појавити светлост.

На лицима присутних после одржаване св. Литургије и проповеди Епископа Шумадијског Господина др. САВЕ, могла се видети озареност, јер су овде поред светиње чули речи охрабрења, од свог Архијереја и са појачаном снагом духа и вере у своју цркву, спокојније су отишли својим кућама.

Овој духовној радости манастира Никоља присуствовали су и представници државних власти СО. Топола и месне заједнице Доња Шаторња, који су били позвани на свечаност да им се изрази захвалност на разумевању, помоћи и сарадњи у обнављању манастира Никоља.

Чланови црквене општине доњошаторачке и верници ове парохије приредили су ручак за све оне који су дошли на свечаност, и својим присуством увеличали освећење св. храма и његов духовни препород.

Било би неправедно не истаћи велику заслугу Милинка Петровића-Раке, председника црквене општине доњошаторачке који је више бринуо о Никољу, него за своју кућу, да се Никоље обнови и оживи и да дође до његовог духовног препорода, а у чему су му помогали опслуживач ове парохије, јереј Богдан Симанић и Архијерејски намесник орашачки Миленко Дидић, протонамесник да ова светиња поново засија у пуном сјају свом. Великим трудом Ракиним и његовог брата Белог и још двадесетак верника природним падом доведена је и вода са извора „СВЕТИЊА“ и озидана чесма испред св. храма која је истог дана и освећена од стране Његовог Преосвештенства Епископа Шумадијског Господина др. САВЕ.

Манастир Никоље није више усамљен и позива све људе добре воље да га посете и помогну обнову његовог конака, у величанственом поднебљу горде планине Рудник.

Алимпије Марковић

У КИЈЕВУ ОСВЕЋЕНА НОВОПОДИГНУТА ЗВОНАРА

Кијево и Доброводице сачињавају парохију кијевску (340 домаћина). Ни мање парохије ни сређеније црквене општине. За последњих десетак година подигнут је парохијски дом, постављена ограда и сазидана звонара. Ове године црква у Кијеву прославља 50 годишњицу свога постојања, а подигао ју је светогорски монах архимандрит Рафаило, уз ангажовање својих кијевчана.

Поводом 50-годишњице постојања цркве у Кијеву, вредни кијевчани су за овај јубилеј принели Господу на дар звонару, рад арх. м-ра Рада Прокића из Крагујевца, која спада у ред најлепших звонара у Шумадији.

Дана 31. јула о. г. Преосвећени Епископ Сава се одазвао позиву кијевчана да учини посету Кијеву, служи св. Литургију у њиховом храму који слави 50-годишњицу и освети новоподигнуту звонару.

Око 8 часова звона су највила долазак Архијереја. На улазу у порту слушашче свештенство, монаштво и народ дочекали су свога Архијереја, а девојчица у народњој ношњи предаје букет цвећа добро дошлици: „Добро нам дошао свети Владико!“

Испред храма о. Дејан Павловић, парох кијевски, поздравља Епископа појелевши му добро дошлицу са својим парохијанима. Одмах отпочиње света Литургија коју служи Епископ уз саслужење осам свештеника и једним ђаконом.

После прочитаног св. Јеванђеља присутном народу, у препуној цркви, обратио се Епископ Сава и духовно га поучио. Затим је Епископ позвао кијевчане да јавно и слободно, а на основу Устава ове земље, исповедају своју веру, да се не плаше оних који их застрашују и забрањују, мимо закона, да њихова деца о Св. Сави посећују своју цркву, рекавши да је њихов случај изнео у Председништву Републике (види „Каленић“ бр. 3/1988. ст. 14).

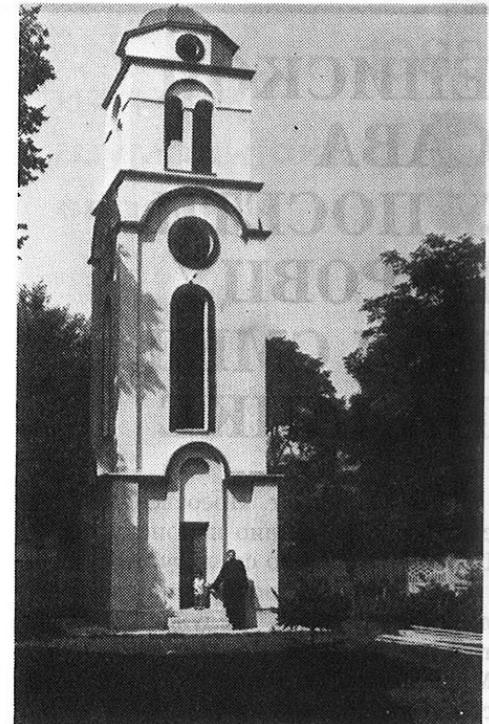
У наставку св. Литургије извршено је освећење звонаре.

Око 12 часова у Кијеву је стигао новоиздати Епископ западноамерички Хризостом, који је тога дана служио св. Литургију у манастиру Дивостино крај Крагујевца.

Око 12,30 часова отпочела је хришћанска трпеза љубави. У току ручка надлежни парох о. Дејан је подигао здравицу и поздравио Епископе у име својих парохијана и своје. Затим је изведен краћи програм уз гусле.

Затим је Епископ Сава подигао здравицу, похвалио ревност парохијана и представио присутним новог Епископа који долази из манастира Хиландара. На крају је Епископ Хризостом говорио о вези манастира Хиландара са Србијом и о његовој вековној улози и значају за српски народ.

На крају, уз звуке звона, домаћини су испратили високе госте, а народно весеље је настављено.

Звоник у Кијеву

СВЕШТЕНИЧКИ СЕМИНАР У МАНАСТИРУ БЛАГОВЕШТЕЊУ

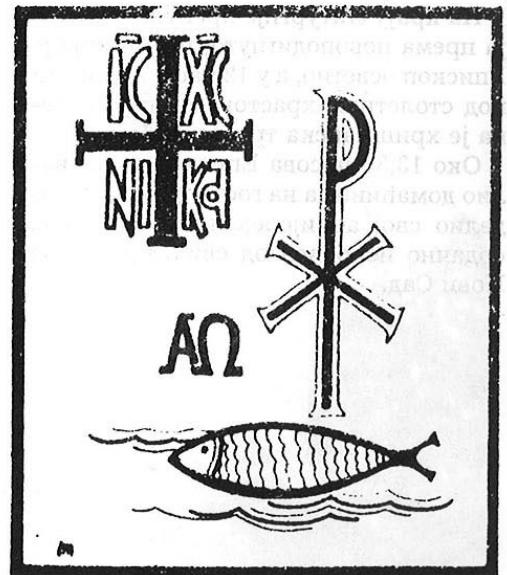
Првог и другог септембра ове године, свештенство Архијерејског намесништва опленачког сабрало се на дводневни семинар у манастиру Благовештењу, код Страгара. Свако јутро служена је света литургија, а потом се прелазило на радни део.

У раду овог семинара узео је учешћа Преосвећени Епископ шумадијски г. Сава, о. Мирољуб Тодоровић, архијерејски намесник опленачки, и десет парохијских свештеника овог намесништва.

Првог дана је Архијерејски намесник прочитао свој реферат о пастирској служби данас, а другог дана је свештеник Милован Мићић, парох жабарски, одржао реферат о сектама.

Све време свога боравка у Благовештењу, свештеници су провели у дискусијама на актуелне теме присутне у нашем црквено-народном животу.

Организација семинара је била одлично изведена, а гостопримство игуманије Михаиле и њених монахиња је допринело да боравак буде веома пријатан.

ЕПИСКОП САВА У ПОСЕТИ ЦЕРОВЦУ КОД СМЕД. ПАЛАНКЕ

Дана 24. јул о.г. Преосвећени Епископ Сава је учинио канонску посету Церовцу и служио св. литургију.

У 8,15 часова звона су највила додлазак Архијереја, а служашче свештенство и народ Церовца, Башина и Мраморца, окупљен око своје историјске цркве, радосно је изашао у сусрет своме Епископу да га дочека на улазу у црквену порту. Надлежни парох о. Радосав Живуловић поздравио је Епископа и зажелео му добро дошлици.

У 8,30 часова отпочела је св. Литургија, коју је служио Преосвећени Епископ Сава, уз саслужење 10 свештеника и једног ћакона, на импровизованом св. Престолу поред цркве. Народ је активно учествовао у св. Литургији, на отвореном простору, окупљен у великом броју, за које је ово био заиста велики доживљај да виде Епископа у својој средини.

У току св. Литургије присутном народу се обратио Епископ Сава, изразивши своју велику радост што види да се наш народ враћа својој цркви а затим је позвао присутне да остану верни Богу, вршећи заповести Божије, пунећи домове своје децом Божијом, јер на њима остаје и овај свет и црква Божја... а било је присутно и деце и омладине и одраслих.

На крају Литургије кренула је литија према новоподигнуту чесми коју је Епископ осветио, а у 12 часова, у порти под столетним храстовима, постављена је хришћанска трпеза љубави.

Око 13,30 часова Епископ се захвалио домаћинима на гостопримству, поделио свој архијерејски благослов и, срдечно испраћен од свих, кренуо за Нови Сад.

Из епархијског летописа

Свештеничке исповести

У свима архијерејским намесништвима сви свештеници, активни и умировљени, приступили Светој тајни исповести, којој је претходила пређеосвећена литургија. Преосвећени Епископ шумадијски г. Сава служио је пређеосвећене литургије у Вреоцима, Бељини, Лапову, Бањи, Рековцу, Селевцу, Трнави, Младеновцу, Крагујевцу (Стара црква), Варварину и Крагујевцу (Саборна црква) после којих је остао у разговору са свештенством и народом.

Епископ Сава у манастиру Каленићу

После одслужене пређеосвећене литургије у Младеновцу, 1. априла о. г., Преосвећени је допутовао у манастир Каленић и уз садејство већег броја свештенства и монаштва служио годишињи параклос монахињи Анатолији и полугодишињи игуманији Евпраксији, настојатељици манастира Каленић.

Пасхално вечеरње у Светозареву

Први дан Вајскра је Преосвећени Епископ г. Сава, као и ранијих година, у пуној Новој јагодинској цркви служио пасхално вечеरње са десеторицом свештеника и једним ћаконом. У току вечеरња су се чула Јеванђеља на црквенословенском, српском, енглеском, латинском, грчком и француском језику, а на крају Владичина проповед.

Посета цариградских митрополита Лазаревцу

Високопреосвећена господа митрополити мирликијски г. Хризостом и швајцарски г. Дамаскин, са архимандритом Мелитоном, главним секретаром Св. арх. синода Васељенске патријаршије, а у пратњи Епископа шумадијског Саве и проф. др Стојана Гошевића, посетили су храм Св. великомученика Димитрија. У крипти храма, митрополит др Хризостом је одржао кратак помен војницима погинулим у Колубарској бици у првом светском рату.

После разгледања цркве, сви посетиоци су били гостиprotoјереја Живорада Јаковљевића, арх. нам. колубарско-посавског.

Архијерејска литургија у Стојнику

На Марковдан ове године, Преосвећени Епископ Сава је служио литургију у стојничком храму, који је тога дана славио храмовну славу. После заједничког ручка се Владика одвезао у село Баћевац, где је осветио темељ новог парохијског лома.

26. септембар – понедаљак
КРАГУЈЕВАЦ – Свечано бденије са изношењем и воздвижењем Часнога крста у Саборној цркви у 18 часова

27. септембар – КРСТОВДАН
КРАГУЈЕВАЦ – Архијерејска литургија у Саборној цркви у 9 часова.

2. октобар – недеља
ВЕЛИКА КРСНА – Архијерејска литургија у 8 часова, а потом освећење новог парохијског дома.

9. октобар – недеља
БАЧИНА – Велико освећење новоподигнутог храма Светога Николе у 8 часова, а у наставку архијерејска литургија.

16. октобар – недеља
ГОЛОБОК – Архијерејска литургија у 8 часова, а потом освећење новог парохијског дома.

17. октобар – Свети Стефан Штиљановић
КАРАНАЦ, Барања (Епархија бачка) – Архијерејска литургија у 9.30, а потом освећење темеља новог храма Св. Стефана Штиљановића.

20. октобар – СРЂЕВДАН
СВЕТОЗАРЕВО – Освећење новоподигнутог храма Св. великомученика Георгија на јагодинском гробљу

23. октобар – недеља
ДУВОНА – Архијерејска литургија у 8 часова, а потом освећење новог парохијског дома.

27. октобар – Света Петка
ДАРДА, Барања (Епархија бачка) – Архијерејска литургија у 9.30 часова.

30. октобар – недеља
ВЕЛИКЕ ПЧЕЛИЦЕ – Архијерејска литургија поводом стогодишњице храма Св. великомученика Теодора у 8 часова.

издаја Српска православна Епархија шумадијска. ГОДИНА X
57 (4) 1988.

Излази шест пута годишње.

Уређује одбор. Главни и одговорни уредник:

Драгослав Степковић

Уредништво и администрација

„Каленић“, Маршала Тита 67,
34000 Крагујевац

Телефон: 034 / 32-642

Текући рачун: „Каленић“

издавачка установа Епархије
шумадијске. Број жиро - рачуна:

61700-620-16-80691-14-62 00684-1

Број левизног рачуна: 12-62-25641-1

Југобанка — Крагујевац

Издатица: „ВВ ОФСЕТ“, Бачки Јарак
М. Стојановића 8

Тираж: 12.000 примерака

Цена: 400,00 динара примерак

Годинија претплатата 2.400,00 д. а за
иностранице: 15 ам. долара.